

Sygn. akt III RC 96/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2023r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący: sędzia Dariusz Ratajczak

Protokolant: sekr. sąd. Monika Bukowska

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2023r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej D. Z. reprezentowanej przez matkę M. Z. (1)

przeciwko H. Z.

o podwyższenie alimentów

zasądza od pozwanego H. Z. na rzecz małoletniej powódki D. Z. podwyższoną rentę alimentacyjną w kwocie 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 05.04.2023r. płatną z góry do 10 - tego dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z rat do rąk matki małoletniej powódki M. Z. (1) w miejsce alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. z dnia 07.10.2014r. w sprawie XIV C 396/14,

w pozostałym zakresie powództwo oddala,

nie obciąża pozwanego H. Z. kosztami procesu,

odstępuje od obciążenia powódki pozostałymi kosztami sądowymi,

wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Dariusz Ratajczak

Sygn. akt III RC 96/23

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 31.03.2023 r. (data stempla pocztowego) przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki M. Z. (1), reprezentowana przez pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej D. Z. podwyższonej renty alimentacyjnej w kwocie 2.500 zł miesięcznie. Jednocześnie w pozwie wniesiono o udzielenie zabezpieczenia powództwa poprzez zobowiązanie pozwanego do uiszczania tymczasowej podwyższonej renty alimentacyjnej w kwocie po 2.500 zł na rzecz małoletniej powódki.

W uzasadnieniu wskazano, że ostatni raz wysokość alimentów należnych małoletniej powódce od pozwanego ustalona została wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny w P. z dnia 07.10.2014 r. sygn. akt XIV C 396/13. Od tego czasu z uwagi na naturalny rozwój małoletniej, zmianę zakresu jej potrzeb oraz wzrost cen, koszty ich utrzymania wzrosły i alimenty w dotychczasowej wysokości stały się nieadekwatne. Od kilku lat pozwany nie interesuje się córką w związku z czym cały ciężar wychowania małoletniej spoczywa na matce. Powódka jest dzieckiem niepełnoprawnym, posiada zdiagnozowany zespół (...)’a oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Z zestawienia załączonego do pozwu wynika, że średnie miesięczne koszty utrzymania dziecka wynoszą 3.147,26 zł. Nadto matka małoletniej wskazała, że jej miesięczne dochody wynoszą 5.936,82 zł netto. W ocenie strony powodowej również możliwości zarobkowe pozwanego pozostają na wysokim poziomie co wynika z posiadania przez niego wykształcenia wyższego.

W odpowiedzi na pozew H. Z., reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa powyżej kwoty 1.200 zł miesięcznie wskazując, że w jego ocenie koszty utrzymania małoletniej powódki zostały zawyżone, a niektóre z jej potrzeb wymienionych w pozwie nie zasługują na miano usprawiedliwionych. Faktyczne koszty utrzymania dziecka nie przekraczają kwoty 2.000 zł miesięcznie. Pozwany wskazał także, że to matka małoletniej ponosi winę za nieutrzymywanie przez niego kontaktów z córką. W kwestii własnej sytuacji pozwany wskazał, że zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę a jego zarobki wynoszą 7.400 zł netto miesięcznie, zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu wraz z partnerką ich wspólnym 4-letnim dzieckiem oraz jej 14-letnią córką z poprzedniego związku, a ich miesięczne wydatki wynoszą 9.706,80 zł., w tym 1.550 zł koszty utrzymania małoletniego syna, 2.200 zł koszty utrzymania córki partnerki pozwanego, 2.149,30 zł rata kredytu gotówkowego i 600 zł alimentów na małoletnią powódkę.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia D. Z. ur. (...) jest córką H. Z. i M. Z. (1). Związek małżeński rodziców małoletniej powódki rozwiązany został wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. z dnia 07.10.2014 r., sygn. akt XIV C 396/13. Na mocy tego orzeczenia pozwany zobowiązany został do łożenia na rzecz małoletniej córki alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią powierzone zostało matce, pozostawiając ojcu dziecka prawo do współdecydowania w ważniejszych sprawach dziecka. Kontakty pozwanego z małoletnią D. nie zostały uregulowane.

W tamtym czasie małoletnia powódka zamieszkiwała wraz z M. Z. (1) w domu matki przedstawicielki ustawowej powódki w P., uczęszczała do prywatnego przedszkola, pozostawał pod opieką laryngologa i często chorowała, a jej średnie miesięczne koszty utrzymania wynosiły 1.450 zł. M. Z. (1) zatrudniona była w firmie (...) Sp. z o.o. w S. za wynagrodzeniem w wysokości 3.000 zł miesięcznie, a H. Z., który zamieszkiwał w wynajmowanym mieszkaniu w B., osiągał dochody w wysokości 2.050 zł miesięcznie, a na swoje utrzymanie przeznaczał co miesiąc kwotę 1.440 zł.

Obecnie małoletnia D. Z. ma już 14 lat, zamieszkuje z matką, jej partnerem oraz jego ojcem i uczęszcza do szkoły podstawowej. W wieku 6 lat u powódki zdiagnozowano zespół (...)’a w związku z czym pozostaje ona pod stałą opieką lekarzy psychiatry i psychologa, a także logopedy, regularnie korzysta z zabiegów elektrostymulacji podniebienia oraz z rehabilitacji, w tym z turnusów rehabilitacyjnych, przyjmuje leki na odporność, koncentrację, sezonowe infekcje i witaminy, a nadto nosi okulary korekcyjne i wkładki ortopedyczne. Małoletnia posiada orzeczenie o niepełnosprawności oraz o potrzebie kształcenia specjalnego. Poza nauką w szkole powódka uczęszcza na korepetycje z języka angielskiego i chemii. Średnie miesięczne koszty utrzymania powódki wynoszą 2.570 zł, w tym tytułem partycypacji w wydatkach na utrzymanie mieszkania 100 zł, żywienia 550 zł, odzież i obuwie 300 zł, środki higieny i czystości, fryzjer 100 zł, przybory i wydatki szkolne 80 zł, zabawki, gry 80 zł, telefon, wyposażenie i remont pokoju, sprzęt elektroniczny 70 zł, wakacje, ferie 190 zł, wizyty lekarskie, leczenie i okulary 600 zł, leki i witaminy 100 zł, korepetycje 400 zł.

M. Z. (1), która z zawodu jest zootechnikiem obecnie zatrudniona jest na pełen etat w firmie (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku specjalista ds. żywienia bydła i osiąga z tego tytułu wynagrodzenie w średniej wysokości 5.936,82 zł netto miesięcznie.

H. Z. zamieszkuje obecnie w T. w mieszkaniu służbowym zapewnianym mu przez pracodawcę, którego średnie miesięczne koszty utrzymania wynoszą 1.137,50 zł. Wraz z pozwanym zamieszkują obecna partnerka H. S. wraz z córką M. S. l. 16 oraz wspólnym synem M. Z. (2) ur. (...) Udział każdego z domowników w wydatkach mieszkaniowych wynosi około 285 zł. Pozwany nie choruje przewlekłe, nie przyjmuje na stałe żadnych leków i nie posiada żadnych szczególnych wymagań w zakresie żywienia, higieny czy pielęgnacji. Średnie miesięczne usprawiedliwione koszty utrzymania H. Z. wynoszą łącznie 1.885 zł, w tym: udział w kosztach mieszkaniowych – 285 zł, telefon i Internet – 100 zł, wyżywienie – 600 zł, obuwie, odzież, środki higieny i czystości oraz kosmetyki – 300 zł, paliwo – 600 zł.

Małoletni M. Z. (2) nie posiada żadnych szczególnych wymagań w zakresie żywienia, higieny czy pielęgnacji i nie choruje przewlekłe ani nie przyjmuje na stałe żadnych leków. Jego średnie miesięczne koszty utrzymania wynoszą 1.785 zł, w tym udział w kosztach mieszkaniowych 285 zł. Część tych kosztów przypadając na pozwanego wynosi około 893 zł miesięcznie.

H. S. nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności ani o niezdolności do pracy. Partnerka pozwanego nie posiada żadnych szczególnych wymagań w zakresie żywienia, leczenia, higieny czy pielęgnacji. Biologiczny ojciec małoletniej M. S. zmarł i w związku z tym dziewczynka otrzymuje po nim rentę rodzinną. Dziewczynka nie posiada żadnych szczególnych wymagań w zakresie żywienia, higieny czy pielęgnacji i nie choruje przewlekłe ani nie przyjmuje na stałe żadnych leków, a jej średnie miesięczne koszty utrzymania wynoszą 2.485 zł, w tym 285 zł tytułem udziału w kosztach lokalu.

Pozwany zatrudniony jest w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., a w okresie od 10.2022 r. do 04.2023 r. jego wynagrodzeni z tego tytułu wynosiło średnio 7.352,83 zł netto miesięcznie. H. Z. posiada nadto dwa samochody osobowe, każdy o wartości co najmniej 10.000 zł.

Od 2015 r. ojciec małoletniej powódki w ogóle nie utrzymuje z nią kontaktów ani pośrednich ani też bezpośrednich. Poza alimentami pozwany nie łoży także na utrzymanie córki żadnych dodatkowych środków, ani też nie wysyła jej prezentów okolicznościowych. Pozwany nie posiada informacji na temat potrzeb córki, jej zainteresowań, czy edukacji ani też nie orientuje się w stanie jej zdrowia. Przez miniony okres H. Z. nie dowiadywał się o sprawy córki ani u M. Z. (1) ani też u nauczycieli dziecka czy jej lekarzy. Pozwany nie posiada informacji do jakiej szkoły D. uczęszcza ani też pod opieką jakich lekarzy się znajduje.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: odpisy dokumentów z USC /k. 10, 99, 100/; odpis orzeczenia SO w Poznaniu sygn. XIV C 396/13 /k. 13-13v/; zaświadczenie o wynagrodzeniu i zatrudnieniu /k. 14/; orzeczenia, zaświadczenia i decyzje przedłożone przez stronę powodową /k. 15-27/; faktury, rachunki, paragony, potwierdzenia zapłaty przedłożone przez stronę powodową /k. 29-62, 142-150/; dane z systemu PESEL-SAD /k. 71-77v/; umowy, wyciągi z rachunków bankowych, zeznania podatkowe przedłożone przez stronę pozwaną /k. 88-98, 102-107, 108-119v/; zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu pozwanego /k. 101/ oraz zeznania M. Z. (1) /k. 164-165, 163-płyta CD/, zeznania H. Z. /k. 165v-165v, 163-płyta CD/ i dokumenty zgromadzone w aktach sprawy SO w Poznaniu sygn. XIV C 396/13.

W ocenie Sądu zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki M. Z. (1) zasługują na miano wiarygodnych w przeważającej części, były bowiem jasne i logiczne, a nadto korelowały z pozostałym zgromadzonym w toku postępowania materiałem dowodowym. W szczególności Sąd dał wiarę matce małoletniej co do faktu, że zapewniając małoletniej D. niezbędną opiekę zdrowotną korzysta zarówno z prywatnych wizyt lekarskich i rehabilitacji jak i z usług świadczonych w ramach NFZ, fundacji oraz w ramach pakietu medycznego, opłacanego w części przez nią i przez jej pracodawcę. Nadto za wiarygodne Sąd uznał zeznania M. Z. (1) co do korzystania przez małoletnią D. z korepetycji z języka angielskiego i z chemii, co do kosztów jednej godziny takich korepetycji oraz co do częstotliwości z jaką dziecko

z nich korzysta. Co do zasady wątpliwości Sądu nie wzbudził także fakt, że małoletnia przyjmuje leki na odporność czy koncentrację, a nadto, że korzysta z okularów korekcyjnych i wkładek ortopedycznych albowiem okoliczności te znalazły potwierdzenie w dokumentach przedłożonych do akt sprawy przez stronę powodową.

Zeznania pozwanego H. Z. Sąd również oceniał jako wiarygodne w przeważającej części, gdyż były jasne i logiczne oraz korelowały z pozostałym zgromadzonym w toku postępowania materiałem dowodowym. W szczególności Sąd miał na uwadze, że w toku rozprawy z dnia 14.08.2023 r. pozwany nie tylko podtrzymał twierdzenia co do kosztów utrzymania podanych w odpowiedzi na pozew, ale też wskazał, że biologiczny ojciec córki jego obecnej partnerki zmarł w związku z czym dziecko otrzymuje rentę rodzinną, a także że zarówno małoletnia M. S. jak i syn pozwanego z obecnego związku rozwijają się prawidłowo i nie chorują. Wreszcie Sąd miał na uwadze, że pozwany przyznał, że od 2015r. nie utrzymuje żadnych kontaktów z małoletnią powódką, nie orientuje się w jej sprawach, a poza alimentami nie łoży na jej utrzymanie dodatkowych środków i nie wysyła jej prezentów okolicznościowych.

Treść i autentyczność zebranych w sprawie dokumentów, przy uwzględnieniu wyżej opisanych uwag, nie wzbudziła wątpliwości Sądu, wobec czego uznano dokumenty z wartościowy dowód w sprawie.

Sąd zważył co następuje:

Podstawą roszczenia małoletniej powódki był art. 138 k.r.o., zgodnie z którym zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego można żądać jedynie w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokojenia potrzeb własnymi siłami. Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o. należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowe i majątkowe stron oraz usprawiedliwione potrzeby uprawnionego.

Obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci wynika z art. 133 § 1 k.r.o., w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskalby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Oznacza to, że im wyższy standard życia rodziców tym na wyższym poziomie powinni oni zaspokajać potrzeby dzieci i gwarantować zaspokojenie nie tylko potrzeb podstawowych, ale i potrzeb na wyższym poziomie. Ponadto ustawodawca w § 2 art. 135 k.r.o. przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie. W tym wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

W przypadku opóźnienia w zapłacie przez zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego, temu ostatniemu przysługuje nadto roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c.

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że roszczenie małoletniej powódki względem pozwanego o podwyższenie alimentów zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części. Od czasu

poprzedniego ustalenia wysokości alimentów należnych małoletniej D. od jej ojca upłynęło niemal 9 lat, a jak ustalono w toku postępowania, w tym okresie zmianie uległ zarówno zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka jak i wysokość kosztów ich zaspokojenia, co związane jest z naturalnym rozwojem małoletniej, a także powszechnym wzrostem cen popularnych towarów i usług. W tym czasie zmiany nastąpiły także w zakresie możliwości zarobkowych obojga rodziców małoletniej powódki, a także zmieniła się sytuacja osobista pozwanego, któremu urodziło się kolejne dziecko.

Ostatecznie po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego Sąd uznał, że na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej D. Z. niezbędna jest co miesiąc kwota 2.570 zł, przy czym wskazać należy, że co do zasady wysokość większości wydatków ponoszonych na rzecz małoletniej Sąd przyjął na poziomie ustalonym na etapie zabezpieczenia, w szczególności dotyczący to kosztów związanych z partycypacją dziecka w wydatkach na utrzymanie mieszkania - 100 zł, wyżywieniem - 550 zł, zakupem odzieży i obuwia - 300 zł, środków higieny i czystości oraz fryzjerem - 100 zł, a także z zakupem przyborów szkolnych i wydatkami szkolnymi 80 zł, zakupem zabawek i gier - 80 zł, a także z organizacją wakacji i ferii - 190 zł. Ustalając wysokość poszczególnych z tych wydatków Sąd częściowo podzielił argumenty pozwanego uznając, że niektóre z nich zostały zawyżone, jednak w niewielkim stopniu. Szacując realne wydatki na zakup wyżywienia, środków czystości, odzieży i obuwia oraz opłacanie usług fryzjerskich Sąd miał na uwadze, że małoletnia D. ma 14 lat i jest już nastolatką, a co za tym idzie przywiązuje większą wagę zarówno do użytkowanej odzieży i obuwia jak i do stosowanych kosmetyków i środków pielęgnacyjnych, z drugiej jednak strony nie posiada ona szczególnych wymagań w zakresie żywienia, pielęgnacji czy użytkowanej odzieży, środki czystości, higieny i kosmetyki sprzedawane są w opakowaniach pozwalających na korzystanie z nich przez dłuższe okresy niż jeden miesiąc, a choć małoletnia nadal rośnie i wymaga okresowego uzupełnienia garderoby, to jednak okres najbardziej intensywnego rozwoju fizycznego już u niej minął. Sąd miał także na uwadze, że w ostatnich miesiącach znacznie wzrosły ceny popularnych towarów i usług, a w szczególności ceny produktów żywnościowych i drogerijnych. Wreszcie przy ustalaniu wysokości poszczególnych kosztów utrzymania małoletniej powódki Sąd kierował się zasadą równej stopy życiowej oraz możliwościami zarobkowymi rodziców dziecka. Trzeba bowiem zauważyć, że zarówno M. Z. (1) jak i H. Z. osiągają zarobki na dość wysokim poziomie, a co za tym idzie są w stanie zaspokajać potrzeby swoich małoletnich dzieci na wyższym poziomie niż podstawowy. Dalej wskazać trzeba, że co do zasady wątpliwości Sądu nie wzbudziła deklarowana w pozwie wysokość kosztów związanych z zakupem wyprawki szkolnej i uiszczaniem opłat szkolnych, a wysokość kosztów zakupu zabawek i gier dla małoletniej, wysokość jej udziału w kosztach utrzymaniu mieszkania oraz wysokość wydatków związanych z organizacją pobytów wakacyjnych dziecka. Niewątpliwie wszystkie te pozycje zasługują na uwzględnienie pośród usprawiedliwionych potrzeb D., a podane przez stronę powodową kwoty niezbędna na pokrycie związanych z ich zaspokojeniem kosztów są zaś niewygórowane i z wiedzy posiadanej przez tut. Sąd w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, nie odbiegają swoją wysokością od przeciętnych wydatków jakie na zaspokojenie tego rodzaju potrzeb ponoszone są w przypadku małoletnich dzieci w wieku powódki żyjących na podobnej do niej stopie życiowej. Również wydatki na zakup elektroniki, sprzętu rekreacyjnego oraz remont i wyposażenie pokoju Sąd uwzględnił ostatecznie na poziomie na jakim przyjął je na etapie postępowania zabezpieczającego tj. do kwoty 70 zł miesięcznie. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości sam fakt, że ponoszenie tego rodzaju wydatków na rzecz dziecka jest usprawiedliwione. Jest oczywiste, że dziecko ma prawo do posiadania pokoju zgodnego z własnymi oczekiwaniami i przystosowanego do jego potrzeb, zwłaszcza w sytuacji gdy rodzice dziecka posiadają możliwości zarobkowe pozwalające im na zapewnienie dziecku takiego pokoju. Również nabywanie dla dziecka sprzętu elektronicznego w postaci komputera czy telefonu oraz sprzętu rekreacyjnego tj. rower czy rolki, zasługuje na miano wydatku usprawiedliwionego, tym bardziej mając na uwadze możliwości zarobkowe obojga rodziców małoletniej D.. W dzisiejszych realiach zakupywanie dziecku takich sprzętów nie jest niczym nadzwyczajnym, a wręcz stanowi pewien standard. Powszechnie wiadomo, że nastolatki posiadają własne telefony, komputery, tablety, słuchawki itp. Słusznie jednak zauważył pozwany, sprzęt elektroniczny wymieniany jest zazwyczaj rzadziej niż co 3 lata, przy czym z wiedzy i doświadczenia życiowego Sądu wynika, że żywotność urządzeń elektronicznych, w szczególności drobnej elektroniki rzadko kiedy przekracza 4 lata, a to z uwagi na ciągły postęp techniczny. Po kilku latach parametry tych urządzeń zwyczajnie przestają spełniać wymagania i ich użytkowanie staje się niemal niemożliwe. Oczywiście również remont czy wyposażenie pokoju nie stanowi wydatku ponoszonego co roku, podobnie jak zakup sprzętu do rekreacji tj. rower. Niemniej z biegiem czasu meble i sprzęty nie tylko ulegają zużyciu, ale też dziecko zwyczajnie z nich „wyrasta” czy to w dosłownym fizycznym znaczeniu tego słowa czy też w

znaczeniu emocjonalnym. W miarę jak małe dziecko rośnie zmieniają się bowiem jego oczekiwania i preferencje. Strona powodowa częściowo zresztą wykazała ponoszenie tego rodzaju wydatków, załączając do pozwu dokumenty zakupowe.

Na wyższym poziomie niż na etapie postępowania zabezpieczającego Sąd uwzględnił natomiast wydatki związane z zakupem leków dla małej powódki, a także wydatki na leczenie dziecka oraz korepetycje. W toku rozprawy z dnia 14.08.2023 r. M. Z. (1) wskazała bowiem, że z uwagi na stan zdrowia, a przede wszystkim specyfikę rozpoznanych u niej wad i zaburzeń, w tym zaburzeń nieprorodkowych ze spektrum autyzmu, mała D. przyjmuje leki na odporność, a także na poprawę koncentracji. Oczywiście jest nadto, że dzieci w wieku małej powódki nadal zapadają na sezonowe infekcje, a nadto, że ich dieta suplementowana jest witaminami. W ocenie Sądu w tych okolicznościach wydatki na zakup leków i witamin dla D. należy uznać za uzasadnione i usprawiedliwione na poziomie kwoty 100 zł miesięcznie. Co do wydatków związanych z szeroko pojętym leczeniem powódki, w tym z wizytami lekarskimi, rehabilitacją, zabiegami i turnusami, a także z zakupem okularów korekcyjnych i wkładek ortopedycznych ostatecznie Sąd uznał je za usprawiedliwione do kwoty 600 zł miesięcznie. Z dokumentów zgromadzonych w toku całego postępowania wynika bowiem że mała D. posiada szczególne potrzeby w zakresie leczenia, jest bowiem dzieckiem niepełnosprawnym. Zgodnie z zaświadczeniem z dnia 27.08.2021r. (k. 17) z Instytutu (...) w W., u małej zdiagnozowani zespół (...)’a, zaburzenia hiperkinetyczne, a także zaburzenia nieprorodkowe ze spektrum autyzmu z opóźnionym rozwojem mowy, deficytami w komunikacji i interakcjach społecznych oraz zaburzeniami koncentracji. W związku z tym powódka uzyskała zarówno orzeczenie o niepełnosprawności, ale także orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a nadto pozostaje pod stałą opieką psychologa, psychiatry i laryngologa, regularnie korzysta z rehabilitacji, zabiegów elektrostymulacji podniebienia i zajęć logopedycznych, a nadto nosi okulary korekcyjne i wkładki ortopedyczne. Korzystanie przez dziecko z takich zabiegów i usług, w tym terapii logopedycznej, nie budzi żadnych zastrzeżeń, gdyż wynika ze specyfiki rozpoznanych u niej wad i zaburzeń. Na konieczność zapewniania jej takich zabiegów wskazuje zresztą orzeczenie o niepełnosprawności (k.16) oraz opinia psychologiczno-pedagogiczna (k.18-26). W toku rozprawy z dnia 14.08.2023 r. M. Z. (1) zeznała także, że córka leczy się stomatologicznie, a nadto odbywa wizyty kontrolne u innych specjalistów tj. kardiologa i neurologa. Po pierwsze jednak Sąd zauważył, że ostatecznie strona powodowa nie wskazała konkretnie jak często D. faktycznie korzysta z zabiegów rehabilitacyjnych, wizyt lekarskich, zabiegów elektrostymulacji podniebiennej, czy terapii logopedycznej. Okoliczności takie nie wynikają także ze zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Matka małej nie przedłożyła także zaświadczenia z którego wynikałoby, że D. musi co roku wymieniać okulary korekcyjne. Nie zmienia to oczywiście faktu, że dziecko takich okularów potrzebuje oraz, że pociąga to za sobą koszty. Powodem wymiany okularów korekcyjnych jest zaś nie tylko zmiana wady. Może się bowiem zdarzyć, że okulary ulegną zniszczeniu, co w przypadku małych dzieci jest dość częste. Co więcej dzieci w wieku małej powódki nadal rosną, co również po dłuższym okresie czasu np. po 2 -3 latach wymusić może wymianę okularów i to w całości, łącznie z oprawkami. Po drugie, zaś Sąd uznał, że korzystanie przez małą z prywatnej służby zdrowia jest zasadne jedynie w części. Powszechnie bowiem wiadomo, że czas oczekiwania na kolejne serie zabiegów rehabilitacyjnych czy wizyty lekarskie jest długi. Niektóre zabiegi nie są zaś w ogóle refundowane. Niewątpliwie możliwości zarobkowe obojga rodziców małej powódki, ich stopa życiowa uzasadniają zatem częściowo korzystanie przez małą z tego leczenia prywatnie. I tak oczekując na kolejne zabiegi w ramach NFZ mała może korzystać z nich prywatnie, co pozwoli jej utrzymać poczynione w trakcie rehabilitacji postępy. Ponoszenia takich wydatków zostało zresztą wykazane przez stronę powodową poprzez załączenie do pozwu stosownych faktur i rachunków. Należy jednak też pamiętać, że finansowania zabiegów i turnusów rehabilitacyjnych dla małej może być organizowana nie tylko w ramach NFZ, ale też na pokrycie kosztów turnusu można uzyskać dofinansowanie z PFRON lub z wyspecjalizowanych fundacji. W toku rozprawy z dnia 14.08.2023 r. matka małej sama zresztą przyznała, że w miarę możliwości stara się korzystać z tej formy wsparcia w pokrywaniu kosztów leczenia i rehabilitacji D.. Co więcej celem obniżenia kosztów wizyt lekarskich małej powódki M. Z. (1) korzysta z pakietu medycznego, który jest pokrywany częściowo przez matkę małej a częściowo przez jej pracodawcę. Dlatego też biorąc pod uwagę wszystkie te okoliczności Sąd ostatecznie uznał, że wydatki na szeroko rozumianą prywatną służbę zdrowia oraz zakup okularów dla małej, zasługują na miano usprawiedliwionych do kwoty łącznie 600 zł miesięcznie.

Wreszcie na wyższym poziomie niż na etapie postępowania zabezpieczającego Sąd uwzględnił ostatecznie także wydatki na korepetycje dla D.. W toku rozprawy z dnia 14.08.2023 r. M. Z. (1) zeznała bowiem, że poza zajęciami z języka angielskiego raz w tygodniu małoletnia D. korzysta z korepetycji z chemii, co wiąże się w kosztem w wysokości 50 zł za lekcję. Sąd miał przy tym na uwadze, że wydatki na korepetycje ponoszone są co do zasady wyłącznie w okresie nauki szkolnej. Skoro zatem na 52 tygodnie w roku, nauka szkolna trwa faktycznie przez około 39 tygodni (z pominięciem wakacji letnich, ferii zimowych i przerw świątecznych), to roczny koszt korepetycji z języka angielskiego wynosi 2.730 zł, czyli średnio 230 zł miesięcznie, natomiast roczny koszt korepetycji z chemii wynosi 1.950 zł, co daje średnio 170 zł miesięcznie. Łączny wydatek na tego rodzaju zajęcia nie przekracza zatem kwoty średnio 400 zł miesięcznie. Godzi się przy tym zauważyć, że z uwagi na stan zdrowia małoletniej, specyfikę rozpoznanych u niej wad i zaburzeń wątpliwości Sądu nie wzbudziła sama zasadność korzystania przez małoletnią z takich zajęć. Na konieczność wspierania dziecka w nauce wskazuje bowiem treść opinii psychologiczno-pedagogicznej (k. 18-26).

Reasumując Sąd uznał, że usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej D. Z. wynoszą 2.570 zł miesięcznie. W ocenie Sądu kwota ta odpowiada potrzebom dziecka a także zasadzie równej stopy życiowej rodziców i dzieci, która obowiązuje także pomiędzy rodzeństwem, w tym rodzeństwem przyrodnim. Jest to o tyle istotne, że pozwany, poza małoletnią powódką, posiada na swoim utrzymaniu kolejne dziecko, tj. syna M. Z. (2) ur. (...) W odpowiedzi na pozew H. Z. sam zaś wskazał, że koszty utrzymania jego 4-letniego dziecka wynoszą 1.500 zł miesięcznie. Twierdzenia te podtrzymał zaś w toku rozprawy z dnia 14.08.2023r. Co istotne ani z pisma procesowego pozwanego ani z jego zeznań nie wynika przy tym, by małoletni M. posiadał jakiegokolwiek szczególne wymagania w zakresie żywienia, pielęgnacji czy leczenia, czy też by był on dzieckiem niepełnosprawnym. Pozwany zeznał wręcz, że dzieci są zdrowe i dobrze się uczą. Dla Sądu oczywiste jest zaś, że koszty utrzymania małoletniego dziecka w wieku 14 lat, posiadającego specjalne wymagania i wymagającego stałego leczenia powinny być wyższe niż zdrowego 4-latka. Nie można też zapominać, że małoletnia powódka jest dziewczynką, co już samo w sobie powoduje, że jej koszty utrzymania różnią się od wydatków ponoszonych na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb chłopców, i to nawet chłopców w tym samym wieku. Tym czasem pozwany twierdzi, że na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej D., u której zdiagnozowano zespół (...)’a, zaburzenia hiperkinetyczne, autyzm atypowy, wystarczająca winna być kwota 2.000 zł miesięcznie. Jest to tym bardziej kuriozalne, że w tej samej odpowiedzi na pozew H. Z. podniósł, że na utrzymanie M. S., córki swojej obecnej partnerki, która jest w zbliżonym wieku do małoletniej powódki, a co do której nie wskazał by posiadała jakieś szczególne wymagania, przeznacza 2.200 zł miesięcznie. Co istotne ani wydatki na rzecz córki partnerki pozwanego ani też jego syna nie uwzględniają udziału dzieci w wydatkach mieszkaniowych. W ocenie Sądu wskazuje to nie tylko na niekonsekwencję pozwanego ale dobitnie pokazuje także, że jego celem jest nie dbanie o dobro dziecka a jedynie maksymalne obniżenie kosztów utrzymania jego małoletniej córki.

Obowiązek alimentacyjny obciąża obojga rodziców w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowych i majątkowych. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 kro).

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki swój obowiązek alimentacyjny realizuje częściowo poprzez osobiste staranie o wychowanie dziecka (art. 135 § 2 kro). Nadto jednak winna ona również pieniądze partycypować w pokrywaniu kosztów jej utrzymania. Ze zgromadzonego na tym etapie materiału dowodowego wynika, że M. Z. (1) zatrudniona jest na pełen etat w firmie (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku specjalista ds. żywienia bydła i osiąga z tego tytułu wynagrodzenie w średniej wysokości 5.936,82 zł netto miesięcznie. Z takich dochodów winna ona zaś, zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, zaspokoić swoje usprawiedliwione potrzeby oraz przyczynić się do pokrywania kosztów utrzymania małoletniej córki.

Jest oczywiste, że pozwany, będąc świadomym ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dziecka powinien w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe i majątkowe oraz w sposób odpowiedni gospodarować posiadanymi środkami. Nadto zaznaczyć należy, iż obowiązek łżenia na zaspokojenie potrzeb dzieci jest obowiązkiem szczególnym, którego realizacja powinna wyprzedzać wszelkie inne zobowiązania, czemu ustawodawca niejednokrotnie dał wyraz w przepisach. Zgodnie z przyjętą linią orzecniczą dzieci mają w każdej sytuacji prawo do

równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, iż oboje rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne, w których sami żyją (por. uch. SN z 16.12.1987 - III CZP 81/86 - OSNC 1988, z. 4 poz. 42).

W toku postępowania ostatecznie ustalono, że pozwany zatrudniony jest w firmie (...) sp. z o.o. w S., a jego średnie miesięczne wynagrodzenie z tego tytułu wynosi 7.352,83 zł netto. Z takich dochodów pozwany winien zgodnie z zasadą równej stopy życiowej pokrywać swoje usprawiedliwione potrzeby oraz przyczyniać się do ponoszenia kosztów utrzymania małoletnich dzieci. W toku postępowania ustalono, że poza małoletnią powódka D. Z. pozwany H. Z. posiada na swoim utrzymaniu małoletniego syna M. Z. (2) ur. (...) i pochodzącego z jego obecnego związku nieformalnego. Sam pozwany koszty utrzymania tego dziecka oszacował na 1.500 zł miesięcznie. W ocenie Sądu skoro w przeciwieństwie do małoletniej powódki, małoletni M. zamieszkuje wspólnie z pozwanym, a co za tym idzie swój obowiązek alimentacyjny względem syna pozwany realizuje częściowo poprzez dokładanie osobistych starań o jego wychowanie, koszty utrzymania małoletniego M. winny obciążać H. Z. jedynie w połowie tj. do kwoty 750 zł miesięcznie. Pozwany podnosił także, że poza małoletnimi M. posiada na swoim utrzymaniu także małoletnią M. S. będącą córką jego obecnej partnerki z poprzedniego związku. W ocenie Sądu ta okoliczność nie zasługuje jednak na uwzględnienie przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniej D.. Pozwany nie jest bowiem biologicznym ojcem tego dziecka, małoletnia M. nie została także przez niego przysposobiona, a co za tym idzie w świetle przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, H. Z. nie jest zobowiązany do łożenia na jej utrzymanie. Obowiązek taki może jedynie płynąć z zasad współżycia społecznego. Nawet jednak wtedy nie wyprzedza on obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem jego małoletniej córki, wynikającego z przepisów prawa. Kolejnym wydatkiem który nie zasługuje na miano usprawiedliwionych kosztów utrzymania pozwanego jest rata kredytu gotówkowego w kwocie około 2.200 zł miesięcznie. Zgodnie bowiem z utrwalonym w judykaturze poglądem zadłużenie bankowe nie może powodować ograniczenia należnych małoletniemu dziecku środków utrzymania i wychowania. Osoba na której ciąży obowiązek alimentacyjny, musi się z tym liczyć przy podejmowaniu wydatków na zakup mebli, telewizora, lodówki itp. i ich wysokość planować stosownie do posiadanych możliwości z uwzględnieniem wspomnianego obowiązku alimentacyjnego (tak wyrok SN z 12.11.1976 r., III CRN 236/76, L.). Kolejno wskazać należy, że pozwany zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu wraz obecną partnerką oraz dwójką małoletnich dzieci. Zgodnie zaś z zasadami współżycia społecznego, koszty utrzymania lokalu mieszkalnego obciążają wszystkich domowników w równych częściach, przy czym koszty przypadające na małoletnia M. pokrywać winna jej matka oraz biologiczny ojciec, poprzez alimenty. Co prawda w toku rozprawy z dnia 14.08.2023r. H. Z. zeznał, że ojciec dziewczynki zmarł, przyznał jednak, że małoletnia otrzymuje w związku z tym rentę rodzinną po zmarłym rodzicu. Partnerka pozwanego winna zatem koszty utrzymania swojej córki pokrywać z własnych środków oraz z renty rodzinnej po zmarłym ojcu dziecka. Bez znaczenia pozostaje tu fakt, czy H. S. pracuje czy też nie oraz jakie zarobki osiąga. Brak jest podstaw do tego, żeby w skład kosztów obciążających pozwanego wliczać koszty związane z utrzymaniem jego konkubiny, skoro nie spoczywa na nim żaden prawny obowiązek zaspokajania jej potrzeb (tak wyrok SA w Warszawie z dnia 22 maja 2012 r., sygn.. VI ACa 138/12, niepubl.). Zatem spośród kwoty 1.137,50 zł jaka niezbędna jest na opłacenie najmu mieszkania, zużycia mediów oraz TV, pozwanego obciąża kwota nie większa niż 430 zł tj. 1/4 jego udziału oraz 1/2 udziału małoletniego M. w tych wydatkach. Co do kosztów opłacenia abonamenty telefonicznego i Internetu w ocenie Sądu zasługuje on na uwzględnienie do kwoty 100 zł miesięcznie. Na rynku usług telekomunikacyjnych dostępne są bowiem oferty abonamentów od 40 zł, zapewniając dostęp do nielimitowanych rozmów, wiadomości oraz pakiet Internetu. Koszt Internetu na użytek domowy zawarty jest w opłacie za mieszkanie, co wynika wprost z umowy najmu lokalu (k. 88-90). Uwzględniając zatem, że w toku rozprawy z dnia 14.08.2023r. pozwany podtrzymał twierdzenia co do faktu, że na własne wyżywienie, środki czystości i higieny, odzież, obuwie i paliwo przeznacza 1.500 zł miesięcznie Sąd ostatecznie ustalił, że całkowite usprawiedliwione koszty utrzymania H. Z. wynoszą 2.780 zł miesięcznie.

Biorąc zatem pod uwagę, że usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej D. Z. wynoszą 2.570 zł miesięcznie, zaś możliwości zarobkowe pozwanego wynoszą 7.350 zł netto miesięcznie, Sąd zobowiązał H. Z. do łożenia na rzecz małoletniej powódki podwyższonej renty alimentacyjnej w kwocie po 1.800 zł miesięcznie. Kwota ta stanowi 70% całkowitych kosztów utrzymania dziecka. W ocenie Sądu obciążenie pozwanego większą części kosztów utrzymania małoletniej uzasadnia fakt, że w przeciwieństwie do matki dziecka w ogóle nie dokłada on osobistych starań o wychowanie utrzymania małoletniej D.. W toku postępowania ustalono zaś, że małoletnia powódka jest dzieckiem

wymagającym wzmożonej pracy i troski, a to z uwagi na stan zdrowia, w tym stwierdzone zaburzenia i wady, a także konieczność wspierania w nauce, regularnej kontroli stanu zdrowia i odbywania rehabilitacji. Nadto jednak Sąd miał na uwadze, że od 2015r. pozwany nawet w najmniejszym stopniu nie realizuje kontaktów z córką, chociażby w sposób pośredni tj. przez telefon. Za całkowicie nietrafione i niewiarygodne uznać przy tym należy twierdzenia pozwanego jakoby za taki stan rzeczy winę ponosiła matka dziecka. Gdyby pozwany faktycznie bardzo chciał utrzymywać kontakt z córką, a matka dziecka faktycznie mu to uniemożliwiała, to w każdej chwili mógł złożyć do tut. Sądu wniosek o uregulowanie kontaktów z córką. Pozwany nie zrobił jednak w tym kierunku nic. Co więcej H. Z. nie tylko nie kontaktuje się z córką ale w ogóle nie orientuje się w jej sprawach, w tym w szczególności w jej sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej, jej potrzebnych w zakresie leczenia i rehabilitacji. Pozwany nie pozostaje w kontakcie ani z matką dziecka ani z jej lekarzami czy nauczycielami. Nie zasięga na jej temat żadnych informacji, nie wysyła jej paczek, prezentów okolicznościowych czy nawet kartek z życzeniami na urodziny czy święta. Pozwany najzwyczajniej porzucił swoją córkę, pozostawiając jej wychowanie i utrzymanie M. Z. (1), przechodząc nad tym do porządku dziennego i zakładając, jak sam to określił w toku rozprawy z dnia 14.08.2023r. „szczęśliwą rodzinę” z nową partnerką i kolejnym dzieckiem. Oczywiście Sąd nie neguje, że pozwany ma prawo do ułożenia sobie życia, założenia innej rodziny i posiadania kolejnych dzieci, nie ma on jednak prawa dążyć do tego kosztem swojej małoletniej córki. Takie postępowanie pozwanego zasługuje na jednoznacznie negatywną ocenę.

Na koniec godzi się zauważyć, że nawet uiszczając na rzecz małoletniej powódki alimenty w podwyższonej kwocie, pozwany nadal będzie dysponował kwotą 5.550 zł, która niewątpliwie winna wystarczyć zarówno na zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb jak i partycypowanie w kosztach utrzymania małoletniego M. Z. (2).

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt 1 sentencji wyroku, w pozostałym zakresie oddalając powództwo o podwyższenie alimentów (pkt. 2).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c., mając na uwadze obowiązek alimentacyjny jakim obciążony został pozwany H. Z. oraz konieczność zaspokojenia przez niego swoich usprawiedliwionych potrzeb i przyczynienia się do zaspokojenia potrzeb małoletniego syna M. Z. (2), a także fakt, że powódka jest osobą małoletnią i co do zasady nie dysponuje dochodami, z których mogłaby pokryć koszty, Sąd odstąpił od obciążania tymi kosztami którejkolwiek ze stron.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1, zasądzającym alimenty, nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności

sędzia Dariusz Ratajczak